

Tage vi den anden Udgiftsgruppe, som vel er ganske overvejende af social Karakter i samme Forstand, som jeg før har nævnt det, men hvor man dog ikke kan sige, at den hele Udgift er det, skal jeg nævne, hvilke Udgiftsklasser denne omfatter — jeg skal nævne det summarisk for ikke at optage for meget af de ærede Medlemmers Tid. Der er for det første Abnormvæsenet, for det andet Redningshjem, Optagelseshjem, Fængselselskaber og lignende. Der er for det tredje det offentlige Lægevæsen, Epidemiudgifter, Sindssygeudgifter og lignende, for det fjerde Arbejds- og Fabriktilsynet, for det femte Folkeskolevæsenet. Tage vi for de samme Perioder, jeg før har nævnt, Udgifterne til disse Formaaler, viser det sig, at de i Femaaret 1884—85 til 1888—89 have udgjort 2,157,587 Kr. aarlig, i Femaaret 1894—95 til 1898—99 3,639,624 Kr., i Femaaret 1904—05 til 1908—09 8,255,125 Kr., og tage vi endelig det sidste Regnskabsaar, 1910—11, have de udgjort 11,584,524 Kr. Disse Tal vise tilstrækkelig tydeligt, hvor overordentlig stor en Del af Underskuddet der maa tilskrives disse Foranstaltninger lige saavel som Foranstaltningerne til Samfærdselens Fremme og Lønningslovene.

Naar jeg nu vender mig til Finanslovsforslaget, fremtræder dette i Aar i en ganske anden Skikkelse end den, vi ere vant til at se det i, og det skyldes for en væsentlig Del den nedsatte Finanslovkommissions Arbejde. Man har fra nogle Sider med en vis Skepsis talt om, hvad der kunde komme ud af denne Kommissions Arbejde. Jeg erindrer, at man ved første Behandling af Finanslovsforslaget i Fjor anslog de Bespærelser, der kunde blive en Følge af dens Virksomhed, til saadant noget som $\frac{1}{2}$ —1 Mill. Kr. Jeg tog nogen Afstand fra disse Betragtninger, idet jeg mente, der var Sandsynlighed for, at Resultatet kunde blive ikke saa lidt gunstigere for Statskassen, og dette har ogsaa vist sig at være Tilfældet. Da jeg i Efteraaret 1909 forelagde Finanslovsforslaget, fremhævede jeg ret stærkt Betydningen af Nedsættelsen af en saadan Kommission. Det Finansudvalg, vi hvert Aar nedsætte, er vel et meget flittigt Udvalg, vel nok det flittigste af vore Udvalg, det, paa hvilket langt det største Arbejde hviler, men netop fordi Nybevillingernes Tal er saa stort, og netop fordi Spørgsmaal vedrørende Statsforvaltningen paa saa mange Maader kastes ind til Finansudvalgets Drøftelse, netop derfor er det Finansudvalget umuligt at komme til indgaaende at beskæf-

tige sig med, hvad man kunde kalde den gamle Stok af Bevillinger. Man maa være saa optagen af Arbejdet med Nybevillingerne og med de mange nye Spørgsmaal, som komme under Udvalgets Afgørelse, at en Undersøgelse af mere historisk, af mere tilbagegaaende Art, om Bevillingernes Oprindelse, de gamle Bevillingers Anvendelse, om hvorvidt adskillige af disse Bevillinger kunne spares eller ikke, endvidere Overvejelser om den nye Form af Finanslovsforslaget, alt dette vil man ikke kunne vente, at det nedsatte Finansudvalg skal beskæftige sig med. Det maatte derfor anses for meget ønskeligt — det blev ogsaa erkendt fra alle Sider —, at der blev nedsat en særlig Kommission til Overvejelse af disse Spørgsmaal, en Kommission, der fra Ministerierne kunde faa en sagkyndig Medhjælp af bedste Art, og som ved Samarbejde med Administration og Regering kunde til enhver Tid faa alle de Oplysninger, den maatte ønske. Min Efterfølger som Finansminister tog denne Tanke op og nedsatte Kommissionen. Jeg tror, der vil være almindelig Tilfredshed med, at det skete, ligesom jeg ogsaa tør udtale, at der vistnok, naar Betænkningen om kort Tid omdeles her, kun vil være een Mening om, at Kommissionen har arbejdet med udmærket Dygtighed, og at den har løst sin Opgave paa en Maade, som vel endogsaa overtræffer de flestes Forventning. Jeg vil særlig henvende en Tak, som i og for sig meget godt kunde rettes til alle Kommissionens Medlemmer, til Kommissionens højtærede Formand, det ærede Medlem fra Højrup (Deuntzer), hvis Virksomhed her i Virkeligheden har været overordentlig fortjenstfuld.

Man kunde nok sige, at dette Arbejde kunde Regeringen lige saa godt have gjort. Det tror jeg dog ikke. Finansloven er, som man har sagt, Folketingets Domæne fra gamle Tider. Se vi, hvorledes Finansloven historisk har formet sig, er det lige fra første Færd under det nøjeste, intimeste Samarbejde mellem de første Regeringer i vor Frihedstid og de første Finansudvalg. Man tør vel neppe sige, at Tscherning, Fenger og Monrad have mindre Fortjeneste af Udformningen af vor Finanslov og de Former, vor Finansstyrelse derigennem er kommen ind i, end den Finansminister, Spønneck, som forelagde det første ordinære Finanslovsforslag. Det vil derfor være ganske naturligt, at man ogsaa, hvor det gælder om en væsentlig Omformning af Finanslovene, baade deres Form og deres Indhold, fortsætter ad den